

RAADSVORSTEL GEMEENTE SOEST

Portefeuillehouder:

Liesa van Aalst-Veldman

Zaaknummer:

539551

Onderwerp:

Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2023

Voorgesteld raadsbesluit

1. De Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2023 vast te stellen.
2. De Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2013 in te trekken.

Samenvatting

Gemeenten hebben als gevolg van de Winkeltijdenwet de bevoegdheid om openingstijden van winkels te reguleren. De Winkeltijdenverordening gemeente Soest 2023, behorend bij dit raadsvoorstel regelt dat alle winkels de mogelijkheid krijgen om open te gaan op zon- en feestdagen van 10.00-20.00, behalve op goede vrijdag, 4 mei en op eerste Kerstdag; dan is de sluitingstijd 19.00 uur. Het college kan ontheffing geven voor bijzondere gelegenheden. De nieuwe verordening regelt alleen het moment waarop de winkels de mogelijkheid hebben om open te zijn. De gemeente kan de winkeliers nooit verplichten open te zijn; enkel om ze te sluiten op bepaalde tijden.

Aanleiding

Sinds de wijziging van de Winkeltijdenwet in 2013 is het voor gemeenten mogelijk om zelf te bepalen of en op welke tijden winkels op zon- en feestdagen geopend mogen zijn. Dit dient te worden bepaald in de winkeltijdenverordening. De huidige Winkeltijdenverordening betreft de Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2013. Deze verordening is op 6 december 2017 aangepast. De winkels in de gemeente Soest mogen op grond van de huidige Winkeltijdenverordening op zon- en een aantal feestdagen open zijn tussen 12.00u en 20.00u.

In het coalitieakkoord 2022-2026 staat opgenomen dat in deze raadsperiode met de raad en de samenleving het gesprek wordt aangegaan over de zondagsopenstelling van winkels. De openingstijden op zon- en feestdagen zijn in de omliggende gemeenten Baarn en Amersfoort nu ruimer dan in Soest, waardoor er omzet uit de gemeente wegvloeit en inwoners die graag op zondag winkelen of boodschappen doen zijn aangewezen op omliggende gemeenten.

In het voorjaar van 2023 is een enquête gehouden onder ondernemers en is het inwonerspanel bevraagd. Dit onderzoek is afgerond en deze resultaten vormen de basis van de nieuwe Winkeltijdenverordening waarin wordt voorgesteld om de openingstijden op zondagen en feestdagen te verruimen.

Daarnaast ontvangen wij jaarlijks ontheffingsverzoeken van de winkeliersverenigingen in Soest en Soesterberg om een verruiming van de openingstijden op zondagen en om open te mogen zijn op bepaalde feestdagen. De huidige Winkeltijdenverordening kent nu geen ontheffingsmogelijkheden voor (verruiming van) openstellingen op deze feestdagen. Wij willen daarom graag medewerking verlenen aan dit verzoek.

Indien wordt besloten tot het vaststellen van de Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2023 wordt er tegemoetgekomen aan de wens van steeds meer winkeliers en inwoners dat winkels op zondagen vanaf 10.00u en tijdens feestdagen open mogen zijn.

Beoogd resultaat

- De mogelijkheid creëren om de openingstijden van winkels op zondagen te verruimen en om tijdens alle feestdagen open te kunnen zijn.
 - Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor winkeliers en een betere concurrentiepositie voor de ondernemers
-

- Een aantrekkelijk winkelaanbod voor de hedendaagse consument, passend bij de veranderende behoeften van de consument. O.b.v. een landelijke evaluatie van de Winkeltijdenwet is gebleken dat mensen in toenemende mate gebruik maken van de koopzondagen en opening tijdens feestdagen.

Argumenten

1.1 Met een nieuwe Winkeltijdenverordening voldoen we aan de behoeften van ondernemers en inwoners

Door het vaststellen van de Winkeltijdenverordening Gemeente Soest 2023 wordt er tegemoetgekomen aan de wens van winkeliers om op zondagen vanaf 10.00u en tijdens feestdagen geopend willen zijn. Deze wens is geuit tijdens de periodieke MKB-overleggen en komt ook naar voren in de uitkomsten van de ondernemersenquête en inwonerspanel (zie bijlagen), waarin 41% van de respondenten onder de ondernemers aangeeft op zondagochtend en 36% tijdens feestdagen geopend te willen zijn.

1.2 Er is sprake van een zorgvuldige belangenafweging

Het besluit om al dan niet tot verruiming van openingstijden over te gaan moet zijn gebaseerd op een zorgvuldige belangenafweging. De Winkeltijdenwet legt deze verantwoordelijkheid bij de lokale democratie. Door middel van een enquête onder het bewonerspanel en onder de ondernemers is een zorgvuldige afweging gemaakt. 60% van de responderen onder de inwoners vindt zondag-openstelling van de supermarkten en 43% van alle andere winkels een zeer goed idee. Voor de feestdagen is dit percentage respectievelijk 55% en 35%. Naarmate de leeftijd toeneemt worden winkels minder frequent bezocht op zondag. Naarmate de leeftijd afneemt, wordt men enthousiaster over de verruimde openingsmogelijkheden. Omdat zowel supermarkten als andere winkels onder detailhandel vallen, wordt er geen onderscheid in openingstijden gemaakt.

1.3 Winkels mogen open, het is geen verplichting

De winkeltijdenverordening biedt ondernemers de mogelijkheid om op zon- of feestdagen, tussen bepaalde tijden, hun winkel open te stellen. Het is zeker geen verplichting om dit te doen.

1.4 Koopkracht blijft binnen de gemeente Soest

De koopkracht vloeit af steeds meer af naar winkels buiten onze gemeente, als Soest niet inspeelt op de wens van de consument en de ondernemer.

1.5 Vermindering regeldruk

Door winkeliers vrij te laten om zelf te bepalen of en wanneer zij op zon- en feestdagen open willen, wordt de regeldruk verlaagd. Dit past ook in het coalitieakkoord, waarin versterkte dienstverlening aan ondernemen als uitgangspunt wordt benoemd. De gemeente hoeft straks nagenoeg geen ontheffingen / vrijstellingen meer te verlenen. Gelet op de ruime algemene vrijstelling is de verwachting dat er ook nauwelijks meer gehandhaafd hoeft te worden.

Kanttekeningen

1.1 Een nieuwe winkeltijdenverordening zorgt voor een nieuwe balans en verschuiving van bestaande openingstijden

De nieuwe winkeltijdenverordening zoekt een balans tussen leefbaarheid en levendigheid. Winkeliers zijn niet verplicht om hun winkel op zondag open te stellen, dit blijft altijd een individuele keuze van een ondernemer. Een deel van de ondernemers zal naar verwachting de openingstijden verschuiven, bijvoorbeeld zondag open en maandag dicht. Dat is nu ook al zichtbaar in de centra.

Voor kleine zelfstandigen is het lastiger dan voor een supermarkt om geopend te kunnen zijn tijdens de verruimde openingsmogelijkheden. Dit heeft er mee te maken dat de eigenaar van een kleine winkel vaak zelf in de winkel staat en niet alle dagen kan werken. Dit kan gevolgen hebben voor de concurrentiepositie.

1.2 Zon- en feestdagen worden door een deel van de inwoners beschouwd als rustdag

Zon- en feestdagen worden nog steeds als een rustdag beschouwd en dus wordt de keuze om meer activiteiten toe te staan niet algemeen ondersteund. Van de respondenten gaat echter 94% weleens naar de supermarkt op zondag en 46% naar een andere winkel. Hiermee is deze groep aanzienlijk groter dan de mensen die de zondag als rustdag beschouwen.

Kosten, baten, dekking

Kosten

Aan dit besluit zijn geen kosten verbonden.

Baten

Aan dit besluit zijn geen directe baten verbonden.

Dekking

Niet van toepassing.

Aanpak

Na vaststelling van de Winkeltijdenverordening 2023 kan deze vanwege de in Soest geldende Referendumverordening zes weken na bekendmaking in werking treden. Bekendmaking vindt plaats op het wettelijk voorgeschreven kanaal (www.overheid.nl).

Communicatie

Na vaststelling van de Winkeltijdenverordening 2023 wordt dit overeenkomstig de wettelijke eisen gepubliceerd. Daarnaast informeren we de winkeliersverenigingen en de deelnemers aan de enquêtes schriftelijk. We informeren ondernemers ook via het reguliere MKB-overleg, plaatsen een bericht op de bekendmakingenpagina van de Soester Courant en versturen een persbericht.

(Uitkomsten) advies en inspraak

Door middel van een bewoners- en ondernemerspeiling is de Winkeltijdenverordening gemeente Soest 2023 tot stand gekomen. Zowel de uitkomst van het inwonerspanel als van de ondernemerspeiling zijn als bijlage toegevoegd.

De conclusie van de enquête gehouden onder de inwoners is:

- Inwoners van Soest en Soesterberg zijn frequente winkelbezoekers op zondagen, voornamelijk de supermarkt wordt nu al veel bezocht. Terugkerende leeftijdstrend omtrent de ochtendopening: meest enthousiast zijn de jongere bewoners.
- Bijna alle inwoners van Soest of Soesterberg gaan wel eens op zondag naar de supermarkt. De frequentie van het bezoek van andere winkels op de zondagen ligt iets lager: ongeveer de helft. Dit ligt vooral laag onder inwoners van 65 jaar of ouder (20% tegenover gemiddeld 57% in de jongere leeftijdsgroepen).
- Van de zondagsbezoekers bezoekt ruim 6 op de 10 de winkels op zondag (bijna) wekelijks. Naarmate de leeftijd toeneemt worden winkels minder frequent bezocht op zondag.
- De helft van de inwoners vindt de zondagochtend- opening een (zeer) goed idee, met name het (langer) openen van de supermarkt. We zien ook hier een duidelijke verdeling tussen verschillende leeftijdsgroepen betreft het enthousiasme rondom de ruimere openingstijden. Naarmate de leeftijd afneemt, wordt men enthousiaster
- Men vindt niet dat de winkels op zondag vroeg open zouden moeten zijn, de meeste inwoners kiezen voor 10:00 uur.
- Inwoners bezoeken de winkels minder vaak op feestdagen dan op zondagen. De jongste leeftijdsgroep van 18 tot 34 jarigen gaat het vaakst naar een supermarkt (83%) op feestdagen, dit is vaker dan de andere drie leeftijdsgroepen.
- De helft van de inwoners vindt het openen van supermarkten op feestdagen een (heel) goed idee; jongeren zijn ook hierover het meest enthousiast.

De conclusie van de enquête gehouden onder de ondernemers is:

- Lang niet alle respondenten openen hun deuren op zondag, maar als ze dat doen, dan doen ze het vrijwel iedere week.
- Opening op zondagochtend wordt redelijk positief ontvangen, maar dan wel bij voorkeur vanaf 10.00 uur.
- Van de winkeliers gaat 60% weleens open op feestdagen. Een derde van hen staat positief tegenover opening op feestdagen.
- Tijdens onze reguliere MKB-overleggen en door middel van schriftelijke verzoeken hebben we van winkeliersverenigingen meermaals het verzoek gehad voor opening op zondagochtend en tijdens feestdagen.

Wettelijke grondslag en/of kader:

Winkeltijdenwet

Beleidsevaluatie

NVT

Referendum

Mogelijk tot zes weken na bekendmaking van het raadsbesluit.

Ondertekening

Soest, 29 juni 2023

Burgemeester en wethouders van Soest,
De secretaris, de burgemeester

Leontine Vermond

Rob Metz